

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan, izvenredno ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izavole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Ogravnštvo, na katero naj se blagovoljno pošiljajo naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Ruske novine proti Nemcem.

Iz St. Peterburga, 17. jun. [Izv. dop.]

„Slovenski Narod“ je uže večkrat pokazal svoje negodovanje nad sedanjo rusko politiko naprotiv Nemcem. Tukajšnji vaši sorojaki vas dobro umejemo. Vi vzdihujete pod pritiskom tistega nemškega plemena, katero se povsod štuli in sili v svet; če ravno pod severnejim nebom in pod drugim cesarjem, hoče biti jedino odločujoče.

Nas srce boli, da vam bratski ruski narod v svojih predstaviteljih — državnikih kaže nekako nenavadno zmernost na vnanji svet, katera se vam, sodeč po vaših prepričanjih, zdi prevelika, da, celo nevarna. A mi v Rusiji smo do danes primorani bili, molčati, primorani zato, ker iz dosedanjih političnih spletenj nij bilo mogoče, ničesa pozitivno zaključiti. Politične tajnosti, bi rekli, tmine so povsod jednake — črne še.

V takej tišini je nenadoma nekoliko blisknolo. Ta malenka iskrica, ne moremo na ravnost trditi, da bi se bila utrenola tik Neve, a utrenola se je v tukajšnji pečati ali v novinarstvu! Ljubi gospod bog je tudi pri nas skrbel za razvoj politične tragiko-komedije in intrige: imamo tudi tukaj „tavžent-rožo“, „samo im „grossformat“, podobno vašemu „nagelju“ — „Tagblattu“, imamo švabsko „St. Peterburger Zeitung“, organ kvintesence tukajšnjega prusofilstva. Ta je prinesla v 140. številki uveden članek pod naslovom „o novej političnej spremeni „Golos“. Časnik „Novoje Vremja“, kateremu bi „Slov. Narod“ po vnanji politiki popolaem smel podati bratsko roko, poprijel se je 13. junija tega članka, kateri se od začetka kaže skoro smešnim, a potem konča z jeremijado, ki je pisana sicer tukaj, a diktovana? — ne da bi samo oklofutala Nemce v Rusiji, a da bi pokazala i svojim svojakom-kolegom, kake politike se jim je držati, in mej temi posebno „Golosu“, kako velike zasluge si kopiči s svojimi himnami na Bismarka in kompanijo, zasluge, o katerih more biti jedino on misli, ka so koristne Rusom, da ne govorimo Slavjanom; a velikanska večina slovenskih mislilcev je o njih čisto drugega prepričanja.

Dosti se je pisalo v poslednjih dneh o zvezi „treh cesarjev“, recte pa le dveh, ker avstrijski cesar se je puščal v rusko-pruskem novinstvu vedno nekako na strani. Dosta se je pisalo celo o belgijsko-nemških preprih; dosta o francosko-nemški pikrosti, katero sti, kakor se je pokazalo, komaj potušili Rusija in Anglija. V vseh teh vprašanjih bila sta dozdej „St. Peterb. Ztg.“ in „Golos“ kakor kumuška in krstnik, kar

se je drugim ruskim političnim listom nekako čudno zdelo. Mej poslednjimi je posebno „Nov. Vreme“ glasno motilo srečno harmonijo, za kar je nij enkrat dobilo „pobiti“, in ne samo od tukajšnjih, a i od glasila iz Berlina — „Nordd. Allg. Ztg.“ — katera mu je celo očitala podkupljivost od Francije!

11. junija pa naenkrat prinese „Golos“ uvodni članek o razkritjih Derby-jevih v angleškem parlamentu, v katerem pripoveduje svojim čitateljem strašno novico, da Germanija nij tako miroljubiv angelj, kateri bi zaslužil toliko ruskih simpatij, kolikor se mu jih je v novejši dobi žrtvovalo na „Golosovem“ žrtveniku, a da je res trebovalo krepke ruske in angleške besede, da bi jo uspokočili v svojem strahu, „vom Gottes Erdboden vertilgt zu werden.“ Da, po takem kumpanu, kakor „Golos“, bi se še tudi kdo drug, ne samo „St. Peterb. Ztg.“ — jokal. S prijetno mešanico humorja in sarkazma opisuje „Nov. Vr.“ plač borave Nauke, in mej drugim pravi: „Tako tragikomično sliko sedanje ruske pečati narisala nij naša, to je, ruska roka, ali pač roka organa, kateri zavzimalje na pobrezji Neve mesto najdaljšega vzhodnega „vorposta“ tistega literaturnega taborja, kateri je razporežen na naših zapadnih mejah.“ In da bi jo „Golosu“ zasolilo prav po ruski, „Nov. Vr.“ svojo žolčnato ironijo nadaljuje: „Tragizem, moramo misliti, tiči v tem, da nemška krepka, stavša na važnej liniji strategičnej vzhodnega sosedstva, nij samo tako nenadom zdala se vragu, a izvesila i prusofilskemu taboru toliko neprijetni prapor „Novoga Vremena.“ Ta krepka obetala je posebno veliko, če prav ne delno biti vraga, a vsaj strašiti ga, jerbo ona se je povzdignola iz ruskih kamnov, in je govorila ruskim jezikom, ili vsaj ruskim „Golosom.“ Izrazivši svoje veselje v pikrem tonu nad tem, da uže dolgo nij bilo treba, ruskej žurnalistiki baviti se z nemškimi listi, ker jih je vedno nadomestoval domač „Golos“, „Nov. Vr.“ sklepa svoj obširni članek: Prusofilskaja pečati i „Golos“ tako-le: „Upajmo, da nas bo naša pečati podobno hrano zalagala in naprej, — a da ravno tako ne umolknejo Angliji prijazni glasovi, kak gotovo ne preneha nad njimi stroga kontrola prusofiljskega kapeljmojstera.“

Tak ruski glas.

Od svoje strani vas smem samo zagotoviti, da je „Nov. Vreme“ silno previden, a tudi energičen organ velike napredne ruske narodne partije, vkorenivše se od novega leta v tisočih v inteligentno občestvo; da „Golos“ dvoru i vladi nij najbližji, a se najbolj bere v aristokratskih krogih, kateri se tako po času trgajo od tujstva.

I če vam še pristavim, da aristokracija ima navadno tenek nos, boste morebiti vendar vsaj nekoliko zasledili zajca, to je, dogadivali si z nami vred, kaka sapa je zavejala iz Albijona po Rusiji in iz emskih kopališč, prinudivša „Golos“ receptui canere.

18. junija [Izv. dop.]

„Golos“ št. 154 od 5. (17.) junija ostro in pikro odgovarja prusofilskemu listu „Pet. Ztg.“, katera je „Golosu“ vsled njegovega članka o rusko-angležkej zvezi očitala, da zatajuje svoj dosedanji program in ruši zvezo treh cesarjev. „Golos“ priznava, da je dosedaj v zvezi treh cesarjev videl poročstvo miru v Evropi, kajti Franciji, katera je naravno po pobitkih morala žeteti maščevanja nasproti trojstveni zavezi nij bilo misliti na vojsko z Germanijo. „G.“ pri tem opominja, da sedanji zavez treh cesarjev nij nikako drugo izdanje svete alijance, če prav je od istih držav bila sklenena. Sveta alijanca je bila napravljena, da bi vsim evropskim narodom zabranila razvijati svobodna načela, da bi povsod zabranila liberalne ideje. „Ninješni sojuz treh imperatorov osnovan na principije polnoga nevmešateljstva vo vnutrenjo žizn drugih narodov; on presledujet tolko odny cjel — sohranjenje mira v Evropje Do vremenii sojuz treh imperatorov ogradžajet (ohranil) Evropu ot katastrofi i celovječestvo za jeto blagodarno (hvaležno) sojuzu imperatorov“. A ta zveza je prestala biti poročstvo miru, odkar nekatere visoke sfere v enej zavezenih držav (Germanije) silijo na vojno s Francijo. Kako to? „Petmilijardnaja kontribucija, vziskannaja s Francii, dolžna bila obogatit Germaniju, a meždu tjem, kak utvrždajut sami že Nemci, u jih imperskago praviteljstva ničego ne ostalos od pjeti milijardov. Kuda ušli jeti gromadnija sumi? Sami že Nemci govorjat s sožalenjem, što onje upotrebljeni na voru ženja, na ustrojstvo, meždu pročim (mej drugim), novih krepostej (tvrdnjav), i, pri tom — što stranno — novija kreposti stroilis preimuščestveno (posebno) na vostočnej granicje Prusii, ogradždenoj od vsjakih opasnostej sojuzom s Rosiej.“

Oboroževanje Prusije je tako strašne razmere zavzelo, da so moči nemškega naroda do skrajne stopinje nategnene in da mora črez nekoliko let ta sistem oboroževanja propasti vsled fizične nemogočnosti države. Čemu tako silno oboroževanje, če ne proti Franciji? Te vojnoljubne tendencije Germanije pa kompromitujejo njenega zaveznika, Rusijo, katera najbolj garantuje pokoj v Evropi.

Naša ruska politika mora biti samo politika miru in v nobenem slučaju ne sme izpodbujati k razdraženju, nezadovoljstvu in borbi. Če mi govorimo resnico, neprijetno našim zaveznikom, storimo to iz željenja, da natančno razjasnimo pogoje, na katerih je združevanje mogoče. Sicer pa trojstvena zveza ne more braniti Rusiji, da ne bi ponavljala dosti starejše zveze z Anglijo.

Če nemška „St. Peterburger Zeitung“, ta „vostočnijski“ avanpost germanske kulture armii“ opisuje Nemcem nevarnosti, proteče jim od vzhoda, razumeje se to od germanskega publicista, ki je postavljen za vohuna v središču ruskega narodnega življenja.

Ta izjava „Golosa“ je tem znamenitejša, ker odločno ponavlja ideje, pred tednom izražene, katere so uže tačas toliko hrupa napravile v pruskim listih. Nemci so po svoji brezobzirnosti in nemškem šovinizmu srečo dosegli, da nimajo niti jednega prijatelja več okolo sebe. Pa kaj pravim, če nikdo drugi, bode vsaj naš magjar-ember Andrassy s honvedsko kučmo na glavi marširal zraven Bismarka v veseli boj.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. junija.

V nedeljo je dr. **Makanec** predstavil se svojim volilcem v Karlovcu in opravljal svojo opozicijo. Bil je burnimi odobravanji sprejet, zvečer so mu meščanje naredili serenado in zjutraj so ga na kolodvor spremili. — „Obzor“ pa poroča, da bode postavljen proti Makancu protikandidat! To se vè od strani hrvatske vlade. Radovedni smo o držanji Karlovčanov, ki so Makanca uže tačas dobro poznali, ko so ga volili.

Cesar se snide baje prihodnjo nedeljo z ruskim carjem v Chomutovi, kjer bode v vagon k carju pristopil in ga do meje Rusije spremil.

V **Brnu** so delavci skoro po vseh fabrikah, nad 10.000 jih, delo ustavili in hočejo imeti tarifo plače. Nečejo posamezno dogovarjati se z gospodarji, nego za vse skupaj. Delavci so edini in mirni.

Iz **magjarskega** volilnega gibanja se poroča uže o drugem tepeži mej volilci raznih strank, namreč v Lipto-St. Mikloš.

Vnanje države.

V **francoske** narodnej skupščini se je začelo posvetovanje o postavi gledé javnih oblastij. V prvi seji te debate je Louis Blanc proti postavi govoril, češ, da je protirepublikanska, ker daje predsedniku republike take pravice, katere žaliyo najvišjo oblast narodovo (narodovo suvereniteto).

Iz **Španije** zopet bog zna h kolikrat uže poroča alfonzističen brzojav, da so Karlisti tepeni. Sedaj se pravi, da se nameravajo Karlisti, v fortu Miravet udati, ter so uže dogovorov prosili.

Na **Nemškem** je bil katoliški župnik Hilsenberg iz Hübštädta obsojen, kakor „Nordd. Ztg.“ poroča, od porotne sodnije zavoljo preišljeno krive pri-sege v zapor na dve leti. — Nemški poslanec v Bruslju je izročil belgijskemu ministru noto, ki se zahvaljuje za dobra poročila.

Dopisi.

Iz **Kamnogorice** na Gorenjskem 18. jun. [Izv. dop.] Pisarilo se je pri uradih in komisijoniralo zaradi šole na Dobravi pri Kamnigorici uže mnogo, a žalibože brez uspeha. Otroci ne hodijo potem takem nika-

mor v šolo. Le nekoliko ljudij previdi dobroto in koristne nasledke šol in teh je baš malo, da pošiljajo vsaj po zimi svoje otroke v Kamnigoriško šolo, katera je komaj dober četrt ure od Dobrave odstranjena. Na spomlad, ko živinska paša pride, še ti izostanejo. Ako po zimi v Kamnigorico v šolo hodijo, zakaj bi ne spomladi in po letu ne hodili; misel naravna je, da lažje, nego po zimi. — Po mojem mnenji bilo bi svetovati, namesto šole na Dobravi delati, katera bi stala dosti stroškov in učitelja, katerih dandenes toliko manjka, da bi se Dobrava in Mišoč v Kamnigoriško šolo utelesile, Brezovica, Črešnica in Polšica v Kropo, Ovšice in Podnart v Podbrezje, Otoče in Zaloše v Ljubno in nikjer ne bodo imeli otroci čez pol ure hoda. Torej iz celih osem vasij večjih in manjših mladina šole ne obiskuje.

Nij se čuditi torej, če pri pomankanji šol se surovost, mesto da bi se izmanjševala, vedno le množi. Pred par leti na pr. bili so fantji na Dobravi strah cele Dobrave in še tudi tujcem; topli se mej soboj in na topli meni nič tebi nič tudi mirne ljudi. Tamošnji župan sam se jih je bal, da po noči se nij upal domov iti, ker so vsakemu kar nož pokazali. To je trajalo, dokler nijso na nekej svatovščini v Založah žandarji vodnike te divje čete ustrelili. Pretečeno nedeljo pokazali so ti ljudje zopet svojo neotesanost. Dobili so to nedeljo konja nekega Kamnigoriškega posestnika na Dobravi v nekej njivi pasočega se. Ne da bi ga bili izpodili, ali kakor zakon tarja ujeli in storjeno škodo od posestnika povrneno zahtevali, jeli so ubogo konjsko živinčce poditi, da so ga spravili na konec brega in konj, pred sovražniki bežeč, bil je konj junak, v sili nij se pustil surovim Dobravčanom ujeti, skoči čez veliko skalo in se — ubije! Drugi dan so ga dobili in pokopali. Razume se, da „nij zvonilo“. — Gotovo so ti ljudje na omiki slabši nego volk, kateri mesari na Ribčevji planini. Razmesaril je nekemu kmetu na Mlinem poleg Bleda enega žrebeta čisto, enega pa, da je čez par dni poginil; mesari žrebeta, teleta, ovce in drugo živino. Skrb bi mogla biti lovcom, da bi to zver, katera toliko škode nareja, ker je ta gozd baš imetje kr. industrijalne družbe in ima to društvo toliko lovcev in drugih ljudij, da bi lov napravili in druge ljudi tudi na noge spravili. Torej poziv ljubljanskim lovcom, ko napravi kranjsko industrijalno društvo lov na volke.

Iz **Notranjskega** 20. jun. [Izv. dop.] Ker se je na moj dopis v „Slov. Nar.“ št. 131 neki gospod dopisnik — n. iz postonjskega okraja v „Slov. Narodu“ št. 136 oglašil, naj mi bode dovoljeno, da v svojo in obrambo vseh svobodomiselnih narodnih učiteljev na tem mestu še par besedic izpregovorim. Moj namen nij bil, koga z omenjenim dopisom žaliti, za to tudi nikogar imenoval nijsem, temuč podrezati sem le hotel malo tiste moje kolege, ki še vedno tista nedostojna opravila opravljajo, ki se z imenitnim učiteljskim stanom nikakor ne strinjajo, temuč naprednjaškemu učiteljstvu nečast delajo. — Gospod dopisnik mi očita, da jaz v omenjenem dopisu premalo razločno in sploh prehudo „splošno“ učitelje napadam. — Jaz menim, da niti eno niti drugo, kajti ko bi bil hotel zadosti očitno pisati, moral bi bil dotične osebe imenovati, — ki mi jih

je žalibože mnogo znanih — kar pa za to nijsem storil, ker nijsem mislil nikogar žaliti. Splošno pa tudi z omenjenim dopisom učiteljev ne napadam, kajti bere se prav razločno precej prva besedica „nekateri“ torej ne splošno vsi.

Kar pa učitelje postojnskega okraja zadeva tudi jaz rad priznavam, da so večjidel jako vrli možje, ki umejo svoj stan ceniti, a žalibože povedati moram tudi g. dopisniku — n., da tudi v postonjskem okraju so še taki, ki bero pobirajo, mrliče ogledujejo itd. Ako se gosp. dopisnik — n. interesira bolj natančno zvedeti kateri so, mu svetujem, da se k meni potruji, imenoval mu jih bodem prav na tihoma na uho, a očitno pa nikoli, kajti značajne možate učitelje bodem vselej rad zagovarjal, a breznačajnežev in svetohlincev nikdar, nikoli ne. — p.

Iz **Trsta** 20. jun. [Izv. dop.] V Trstu se pripeti vsake vrste škandalček. V četrtek večer kar hipoma hrup nastane po ulicah starega mesta, kjer je židovski okraj in klici: „doli s chignoni, doli z žimo“ so se razlegali, mej tem so pa pobalini ženskam z glav trgali cele senene kupe kupljenih las in nadete 3 glave. Tu se je razneslo tudi po družih delih mesta; trgali so cele kupe razne žime z ženskih glav in bog zna kake reči vse, ker Tržačanke nosijo glave visoke in gorate kakor sneni vozovi, visoke. Policija je bila kmalu pri rokah ter napravljala mir in zaprla 15 ljutih sovražnikov ženskih ponarejenih kit ali šinjonov. Gosposdične in gospe so mnogo precej drugi dan obložile svojo zares budalasto priklado raz glavo ter se sedaj redko kje vidi zopet ostuden chignon na glavi. Nekaterim so tudi porezali zapetni vlak obleke, katero so vlačile za soboj po novejši šegi. To se razumeje, da to nij prav, da se kaj takega godi. Čudno je torej, da je večina ljudij zato, da se ostudni a dragi babji „lišp“ odpravi in nijsem nikogar slišal, ki bi bil šinjone zagovarjal. Gospe in hčere uradnikov in drugih takih malih ljudij si omišljujejo le po novejši modi obleko, se šopirijo z dražimi frizurami in krojač pogostoma neplačane račune pri-naša, dolg raste in tožbe tečejo in to vse zaradi takih „žensk“.

Včeraj v petek nij bilo skoraj nič ženskega spola videti pri javnej godbi kakor so bile po navadi; bale so se za svoje grebene na glavi. Ubožice!

Tržaški magistrat je začel zdaj ko vode primanjkuje zopet študirati, kde bode vodo v Trst napeljal. To se veda tolče za Risanj v Istriji; ali premagala bode Reka, katera blizu Trsta pod zemljo teče. Magistrat nema nič veselja do tega projekta, ker nij važen v političnih stvareh; kajti lahonski naš magistrat bi le rad iz Istrije vode imel, da bi lažje „mandarinskemu“ ljudstvu v okolici borni zaslužek perila vzel.

V kratkem se pričakuje tukaj angleško brodovje v našo luko, mej tem brodovjem bode tudi znamenita oklepница „Devastation“ naj močnejša ladija do sedaj, iz vseh kar jih morje nosi.

Domače stvari.

— (Iz Metlike) se nam piše: Brali smo v „Slovenskem Narodu“, da se bo v soboto 26. junija v Novem mestu obhajala nenavadna svečanost, blagoslovljenje zastave

mestne straže. — Čuli smo, da so mestjanje nameravali iz tega narodno ljudsko slovesnost napraviti. Sedaj se nam poroča, da se jim nij posrečilo. Peščica ošabnih nemškutarjev je znala c. kr. okrajnega glavarja pregovoriti, da predstavljanje slovenske igre „Turki pri Sisku“ nij dovolil! Prepričani smo, da bo ta naredba veliko narodnjakov odvrnila se te nemške svečanosti udeležiti.

— (Volk.) Od Borovnice se nam poroča 22. junija: V soboto večer se je v temnej senci osreških hoi nad Lazami pasla nič hudega sluteča telica. Kar prikoraka mojster volk, se jej niti ne predstavi kot njen sodnik, nego jo naglo obsodi k smrti iz edinega vzroka, ker njegov glad in požrešnost žrtv zahteva. On meni, da je čas k izvršitvi sodbe ugoden in da se ne smeje dalje čakati, plane na telico, raztrga jo lastnoročno, zavžije bolje dele mesa, in natisen odlazi v samoti. — Drugi dan so našli Lazani glavo in ostale dele telice na morišči. — Lovec, po imenu Janez Telban, po domače Krepec, iz Dola, prisegel je nad požeruhom, maščevati se, dejal je, na mestu, kjer ubogo žival si umoril, čaka te pogin. In res je bilo tako. — Zviti in prebrisani lovec spravi se v to svrhu včeraj proti mraku na dotično mesto, spleza na hojo, da bi ga štirinog manje slediti mogel, pri skrbi si trdni sedež mej vejami in primerno dobri razgled na ostanke trupla telice. Ko pipo tobaka nabaše in zapali in puško napne, ne gane se več, tako pazi na volka. Preteče pol ure, preteče cela ura, a nij ga. Zaglasi se zvon Borovniški, na široko oznanujoč po dokončanem delu zaželjeni mir. Zdajci je jelo v grmovji šumeti, težko pričakovani gost se prikaže, približuje se vedno bolj in bolj ostankom usmrtenega živinčeta, nadeja se, da neprijatelji lovci v tem času nijso nevarni, mirujo; — nakloniti si hočem, kar mi je zadnje ostalo. V tem hipu počí dobro namerjeni strel pogubonosne puške, volk poskoči, strašno zatuli, izgubljen, smrtno zadet stori še nekaj korakov, omaga, pade, in bilo je po njem. — Kakoršno življenje, taka smrt. — Hrepeneča želja lovca se je izpolnila, da, še več, on bode za volčjo kožo sladko vince pil. — Volk tehtal je nekaj čez 100 funtov.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 18. jun.
(Konec.)

12. oktobra 1873 je pil v gostilni Ant. Simončiča Mart. Maznik s svojo ženo Mico in je hotel bankovec za 10 gld. zmenjati; a gostilničarju se je bankovec sumljiv zdel in ga nij hotel zmenjati. Maznik je plačal potem z državno noto po 5 gld., ter dejal, da je omenjeni bankovec za „čimž“ dobil. Ali isto po polu dne je Maznik s ženo v gostilni Janeza Bizjaka v Podlipi pil, in res pijačo z bankovcem za 10 gld. plačal. Oštir mu jo dal 9 gld. nazaj in mu je še 40 kr. dolžen ostal. Ta bankovec je šel skozi roke Joža Novaka, Joža Plančanija in še le Fr. Bruda ga je izpoznal, da nij pravi in se je potem nazaj dajal, da je zopet Mazniku v roke prišel, kateri ga je tudi brez pomisleka in obotavljanja vzel.

Jože Plančani je 15. okt. 1873 to žandarmeriji povedal in vodja žandarmerijske postaje Jože Šantelj in žandarm Janez Van-

ton sta pri Mazniku potem našla dva bankovca po 10 gld. ki sta bila ponarejena in njega zaprla.

Ta dva bankovca je izpoznala tudi fabriška komisija c. kr. nacionalne banke na Dunaji za ponarejena, in sicer na velin-papir s ponarejenimi vodenimi znamenji in zelenim nadtiskom s ploščo, z dostavkom, da sta prav slabo napravljena.

Sodnija je po dolzih potih po nekem ujetem pismu dokazala, da je tist, ki je pri Mazniku spal in mu napačna desetaka dal — Pehani sam.

Porotniki so potrdili enoglasno vprašanja, da je Pehani kriv hud. pon. bankovcev in da jih je ponarejeval s takim orodjem, katero pomnoženje olajšuje in kriv hudodelstva goljufije, ker je delavsko knjigo ponaredil, da bi državi škodoval in njegov pomočnik Maznik je kriv, da je s kakim ponarejevalcem ali kakem sodelazniku ali sokrivcem v zvezi biti moral in da je gori omenjene s takim orodjem, katero pomnoženje olajšuje, narejene bankovce po 10 gld. izdajal.

Kazen se mora po postavi pri obeh razmeriti s težko ječo na vse žive dni in se je razmerila kakor na oni strani navedeno.

Izvedenci v pisavi so bili prišli k tej obravnavi iz Dunaja. Čuditi se je bilo kako na tanko so dokazovali, da to in to je in mora biti pisava Pehanijeva.

Pehani je bil obsojen na 12 let ječe in 13. vsacega meseca na samotni zapor. Maznik je dobil 4 leta.

Pri razmeri kazni je sodnija pri Pehaniju v ozir jemala za obtežujoče, da je bil že zarad enacega hudodelstva kaznovan, in da se hudodelstvo ponarejevanja javnih upnih listov strinja s hudodelstvom goljufije, olajšujoče, pak da je uže od 17. novembra 1873 v zaporu, da nij nič škode nastalo iz njegovega dejanja, in da so bankovci jako slabo ponarejeni tako, da jih vsak lahko izpozna. —

Obtežujoče za Maznika nij nič, olajšujoče pa, da je uže od 15. oktobra 1873 v zaporu, da nij nič škode naredil, da je takoj 2 bankovca, katera je imel, žandarmoma izročil, in da je deloma dejanje obstal.

Razne vesti.

* (Ruska armada.) „Golos“ poroča, da je 1. aprila t. l. regularna stoječa armada brez kozških polkov in reserve štela 754.079 vojakov in 25.823 oficirjev vseh vrst. Polni kontingent oficirjev v vojskah bi moral znašati 16.532, tedaj le malo oficirjev manjka, kar pripisuje „G.“ uvedanju nove vseobčne vojske povnosti (dolžnosti). Poprej je do 5000 oficirjev pomanjkovalo. Kontingent ima armada (brez kozakov) 75.844. V Kavkazu se je formirala nova (41) divizija pehotna.

* (Draga vrv.) Kakor zgodovina pripoveduje, je rabelj Samson skrbno shranil vrv, s katero je imel Ludvik XVI. pred svojo smrtjo pod rabljevim mečem, zvezani roki. To vrv, katero je 10 let pozneje daroval H. Bajeru, ki je imel celo zbirko t. cih starinskih rečij, je 13. t. m. kupil mladi lord Erford v Parizu za 8000 frankov.

Narodno-gospodarske stvari.

Bučela.

kako se spolno razvija in kako živi.

(Prirodopisna študija, spis. J. Ogrinec.)

(Dalje.)

Panj, ki je tako preskrbel se z obilno brano, z nasadom novih 8 do 16 matic, do

800 troto in velikim številom mladih delavk, pripravlja se potem za rojenje. Odslej slabše leti. Delavke trdo zbite sedé proti zadnjemu koncu panju na orumenem satji pričakovaje vzajemne selitve. Obično za blazega jutra se na enkrat vznemirijo, letajo ven in noter, dokler se kmalu potem roj vspé iz panju. Samo ena, stara matica je le tem prvem roji, pa bučelam dšči od daleč, in vse se vsedejo tjekaj, kamor ona.

Ako se pri rojenji matica slučajno izgubi, razprše se bučele po zraku, ter iskaje jo rahleje in žalostneje brenče. Naposled se povrnejo v stari panj nazaj. Sem ter tja slabo vreme zadrži, za roj pripravljeni panj, da ne more rojiti. Potem delavke časi umoré matico, posebno če je kaj hroma; raje se pa iztrgajo in izmečejo matično in trotovske zalego, kar se je nij še izleglo. Tak panj potem ne roji rad in gotovo ne poprej, dokler si nij zastavil novih troto in matic.

Prvi roj z uže oplodeno (spraseno) matico v novem panju brž začne delati. Ako je dobra paša, ojači in zaleže se tako, da roji še enkrat po leti.

Kaj pak je z izrojenim starim panjem, v katerem je ostalo nekaj starih delavk, izleglo se mnogo novih in troto, in navadno šesti dan po prvem roji tudi uže nove matic izlezejo?

Ker po naravnem zakonu more samo ena matica biti in obstajati v panju, zato prva, kakor hitro izleze, gre iskat po panju, kje bi še kaka druga bila. Ko najde matičnjake posedene, vznemiri se in začne „péti“, pa skuša, da bi razdrila matičnjake in pomorila matic v njih. Ali, če je panj še močen, ima nagon k daljnem rojenji, pa zato brani ostale matic. Prosta uže matica pa postane tem nemirnejša in čedalje gostejše popeva. To popevanje je pač znamenje, da se boji dvoboja z družimi maticami, in da namerava bučele zvabiti na drugo rojenje, matic pa strašiti, naj ne izlezejo iz matičnjakov. In te, če tudi uže godne, res ne izlezejo, ampak naredé samo male luknjice, skozi katere pomalajo jezik, da jih delavke pitajo. Ali tudi same pojó nekoliko bolj zamolklo.

Tretji dan potem, ko je panj peti začel, roji drugikrat. V drugi roj izleti večkrat po več matic, a še več pa jih navadno ostane v starem panji. Ako je ta še po sedaj močan, poje neprestano dalje in v treh naslednjih dneh roji tretjikrat, v najboljem slučaju, po treh dneh tudi še četrtikrat. V vsakem teh rojev je na prvi mah vsaj ena še neoplodena matica, in vsaj ena taka tudi še ostane v starem panji.

V slučaju, da panj po prvem rojenji ne nameruje več rojiti, tak ne prične peti, ker si izvoli samo eno novo matico, vse druge pa iztrga in izmeče. Ako po drugem, tretjem itd. rojenji panj peti preneha, ti je to znak, da neče več rojiti. Zato si tedaj delavke odberó eno matico, vzemó jo v svojo sredo, na druge pa navalé, gonijo jih iz panju, in pomoré, ako jim ne uidejo. Baš to stori tudi koj prvi dan drugi, tretji itd. roj, tako, da vsi panjevi, ki so za rojenja utegnili po več matic imeti, imajo potem po samo eno.

Vsak tak roj in tudi izrojenec pa še nima osigurane bodočnosti, ker mu matica še nij oplodena. V ta namen izleti navadno tretji po polu dne potem, ko je bila izvoljena, iz panju: gre na „prašenje“. In čudno, delavke, ki se sicer vedno držé matic, takrat pusté samo. Letajo vendar nemirno okolo panju toliko časa, da se matica, sparivši se s trotom v zraku, oplodena povrne. Nekatera mora po večkrat izletati na plemenjenje. Ker je pa bučelina matica najdalje 6 tednov po svojem izleženji oplodljiva, zato ostane za zmirom neoplodena ali jalova, ako se nij v rečenem obroku, bodi si zaradi slabega vremena ali pomanjkanja troto, sparila in oplemenila. Taka jalova matica sicer tudi leže jajčica (parthenogenesis), iz katerih pak se samo trotje razvijajo, zato: trotovka!

Zanimiv je slučaj, ako matica na pršenju ponesreči in se ne vrne. Bučele pričakovalejo, da nemirno mrgolijo po panju in točno šumčijo iščejo jo celo prvo noč in še kak dan potem, kasneje pa postanejo tožne, ne izletavajo kaj in pusté vse delo. Ako vračajoča se matica zaide v tuji panj, vlové jo delavke, umoré jo in ž njo tudi vse one svoje bučele, katere so s tujo matico prišle v dotiko in od nje dobile njim nepovoljen dah. Dogodi se, da tudi svojo matico umoré.

Omeniti treba, da panj, izgnivši svojo matico, sprejme drugo tujo, ako se mu taka kmalu podá. Sicer se more takemu osirotenemu panju tudi tako pomagati, da se mu podá iz družega panju satje, v katerem so še jajčica ali vsaj še drobna, mlada zalega. Iz take odgoje si delavke z imenovano boljše hrano novo matico, ki se pa tudi še oploditi mora.

(Konec prih.)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicíne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicíne na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svētnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852. Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagrađi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grízi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganju v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svētovalc in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svētovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavlja izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo. Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalc. Spričevalo št. 76.921.

Obergimperm, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav. Viljem Burkart, ranocelnik. Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicíne na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji. Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescière-Biscuiten v pušicah 4 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Dischtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Cernovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in apotekarskih trgovcih: tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah kakaznicah ali povzetjih

UMRJI v Ljubljani

od 18. do 21. junija:

Fr. Ziegler, inženersko dete, pol ure, na težkem porodu. — Marija Hariševa, tapcarjeva soproga, 35 l., na ecelampsiji. — Ivan Tomšič, delavec, 54 l., na prsnej vodenici. — Antonija Polaskova, dete laboranta, 18 mes., na vnetici grla. — K. Kompare delavsko dete, 7 mes., na vnetici grla. — Fr. Vovkova, cigararica, 15 l., na pljučnici. — Elizabeta Pihlerjeva, udova c. kr. komor. prokurat. uradnika, 60 l., na splošnej vodenici. — Mar. Hrovat, gostica, 34 l., na opešanji. — M. Tinel, dete c. kr. žandarm. lejtnanta, 2 l., na črvenemnem pohabljenju.

UMRJI.

21. junija:

Evropa: Globočnik iz Sore. Pri Sionu: Roco iz Trsta. — Rak iz Reke. Polaj iz Žužemberga. — Flekner iz Dunaja. — Hanenschild iz Trbovelj. — Fleiderer iz Dunaja. — Gerbic iz Loke. — Dr. Rumbold iz Trebiža. — Helman iz Trsta. — dr. Jenko iz Idrije. — Kristan iz Zagreba. — Jamnik iz Kresnic.

Pri Malči: Knap iz Dunaja. — Rehn iz Jerajeva. — Rauš iz Dunaja. — Schuss iz Motnika. — Past iz Dunaja. — Bohutinski iz Dvora. — Neumayer iz Dunaja. — Bocchini iz Trsta. — Greso iz Dunaja. — Hiler iz Monakovega. — Krtička iz Dunaja. — Švarja iz Kranja. — Weil iz Dunaja. — Löwinger iz Kaniže. — Jentl, Ott, Polak, Horst iz Dunaja.

Pri Zamorel: Peromona iz Vidma. — Kadunc iz Trstu.

Tržne cene

v Ljubljani 23. junija t. l.

Pšenica 4 gld. 70 kr.; — rež 3 gld. 10 kr.; — ječmen 2 gld. 40 kr.; — oves — gl. — kr.; — ajda 2 gld. 60 kr.; — prosó 2 gld. 60 kr.; — koroza 3 gold. — kr.; krompir 1 gld. 50 kr.; — fižol 5 gld. — kr.; masla funt — gld. 51 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 40 kr.; — špeh povojen — gld. 43 kr.; jajce po 1 1/2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 24 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 25 kr.; — slame cent 1 gld. 10 kr.; — drva trda 6 gold. 40 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Dunajska borza 23. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld. 20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 " 05	"
1860 drž. posojilo	112 " —	"
Akcije narodne banke	959 " —	"
Kreditne akcije	2 " 75	"
London	111 " 45	"
Napol.	8 " 88	"
C. k. cekini	5 " 25	"
Srebro	101 " 85	"

Dobro dolensko vino

s posodo je po nizki ceni na prodaj, kakor tudi prazne vinske posode.

Natančno se izve v pisarni za naznanila, št. Jakobski trg, št. 144. (226)

Učiteljska služba

na narodnej šoli v Konjicah z dohodki III. razreda se razpisuje.

Slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožni prositelji imajo pravilno dokumentirane prošnje pôtem predstavljene šolske gospodske do konca julija t. l. vposlati krajnemu šolskemu svetovalstvu v Konjicah.

Okrajni šolski svet v Konjicah,

dne 16. junija 1875. (219—2)

Predsednik: Haas l. r.

Št. 3717.

Razpis

dveh cestarskih služeb.

Za nadzorovanje pri izpeljavi Grosupeljsko-Krške ceste in potem za navadna cestarjeva opravila na tej cesti se bodeta dva cestarja na deželne stroške vsak z letno plačo dve sto in osemdeset goldinarjev vzdržavala, in sicer mora eden v Krki, drugi pa v Lučah, ali Plešivici, ali v Zagracu pri Boštanju svoje stanovanje imeti.

Prosilci za te dve službi morajo svoje prošnje s potrebnimi izkazi osobno pri deželnem odboru v Ljubljani oddati, in z rojstnem listom dokazati, da še nijso 40 let stari, dalje tudi spričevalo župana, potrjeno od fajmoštra, pridejati o svojem brezmadežnem obnašanju, dalje tudi druga spričevala, ako so uže v javni službi bili.

Na take čvrste može, ki znajo pisati in brati, se bo posebno ozir jemalo, in pri enakih zaslužbah in sposobnostih na doslužene vojake, ki imajo na Kranjskem domovinsko pravico.

Zaradi družih dolžnostij pri teh dveh službah veljajo posebni naukazi deželnega odbora in sploh instrukcija za cestarje na okrajnih cestah vojvodine Kranjske od 28. junija 1873.

Zadnji čas natečaja za te dve službi je do 10. julija 1875. (220—2)

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 18. junija 1875.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specijalitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsimi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvirno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (132—41)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.